

Sygn. akt I ACa 960/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Paweł Rygiel (spr.) SSA Hanna Nowicka de Poraj
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa W. W.

przeciwko J. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 30 kwietnia 2015 r. sygn. akt I C 1457/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Paweł Rygiel SSA Andrzej Struzik SSA Hanna Nowicka de Poraj

sygn. akt I ACa 960/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej J. B. na rzecz powódki W. W. kwotę 2.613 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 kwietnia 2015 r., a to tytułem zachowku, oddalając powództwo w pozostałej części. Nadto, w pkt IV wyroku, Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od powódki kwotę 4.327 zł, przy czym co do kwoty 2.381 zł - z zasądzonych na rzecz powódki w pkt I świadczenia.

Przedmiotowy wyrok został poprzedzony wydaniem w dniu 6 listopada 2014 r. wyroku częściowego, którym zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 49.770 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 czerwca 2014 r.

Za podstawę wyrokowania Sąd I instancji przyjął następujący stan faktyczny.

Powódka W. W. jest córką zmarłego w dniu 2 marca 2014 r. Z. B., po którym – prawomocnym postanowieniem z dnia 8 maja 2014 r. Sądu Rejonowego w K. – stwierdzono spadek, na podstawie testamentu, na rzecz jego żony – pozwanej J. B.. W skład spadku wchodziła wyłącznie nieruchomości lokalowa, położona w K. przy ul. (...), objęta księgą wieczystą Kw. Nr (...), o wartości 212.453 zł.

Pozwana opiekowała się zmarłym bezpośrednio przed jego śmiercią. Z tego tytułu poniosła koszty opieki w wysokości 1.000 zł. Nadto, pozwana dokonała pochówku męża, ponosząc koszty pogrzebu w łącznej wysokości 5.920 zł. Na tę kwotę złożyły się: kwota 3.900 zł z tytułu usługi zakładu pogrzebowego, kwota 120 zł – chłodnia, kwota 700 zł – opłata za mszę, kwota 200 zł – opłata dla organisty, 100 zł – opłata za grób, 900 zł – koszt płyt wewnętrznych grobu. Pozwana otrzymała zasiłek pogrzebowy w kwocie 4.000 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał roszczenie o zasądzenie dochodzonych tytułem zachowku kwot za uzasadnione w świetle treści art. 991 § 1 kc. Z odwołaniem do tego przepisu wskazał, że powódce należy się zachówek wynoszący ¼ wartości spadku, jako połowa wartości jej udziału spadkowego. Uwzględniając, że w skład masy spadkowej wchodziła jedynie nieruchomości lokalowa, to wartość tej masy wyniosła 212.453 zł. Od tej kwoty należy odliczyć długi spadkowe. Podkreślając, że ostatecznie powódka nie kwestionowała kosztów poniesionych przez pozwaną w związku z chorobą spadkodawcy i jego pogrzebem, wartość tych długów wyniosła 2.920 zł (5.920 zł – koszty pogrzebu i 1.000 zł – koszty opieki; od czego należało odjąć kwotę otrzymanego przez pozwaną zasiłku – 4.000 zł). Podstawą wyliczenia zachowku jest zatem kwota 209.553 zł (212.453 zł minus 2.920 zł), z czego powódce przysługuje kwota odpowiadająca ¼ tej wartości tj. 52.383 zł. Skoro zatem powódka otrzymała już kwotę zasądzoną wyrokiem częściowym, to do rozliczenia pozostała kwota 2.613 zł. (52.383 zł minus 49.770 zł).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

Od powyższego wyroku, w części oddalającej powództwo co do kwoty 476 zł, apelację wniosła powódka.

Apelująca zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuzasadnionym uznaniu, iż udowodnione długi spadkowe wynoszą łączną sumę 2.920 zł, podczas gdy pozwana nie wykazała poniesienia kosztów w wysokości 1.900 zł;
- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 113 ust4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie i obciążenie powódki kosztami sądowymi w sytuacji, gdy jej sytuacja rodzinna im materialna wskazuje na szczególny przypadek.

W konkluzji, powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki dalszej kwoty 476 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 kwietnia 2015 r., uchylenie pkt IV i odstąpienie od obciążenia powódki kosztami postępowania oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powódki nie jest uzasadniona.

Ustalenia dokonane w pierwszej instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. W szczególności, w świetle stanowisk stron wyrażonych przed Sądem I instancji oraz przeprowadzonego postępowania dowodowego, nie budzą wątpliwości ustalenia dotyczące kosztów pogrzebu i opieki poniesionych przez pozwaną.

Odnotać należy, że jakkolwiek na pewnym etapie postępowania między stronami istniał spór co do wysokości przedmiotowych kosztów, to na ostatniej rozprawie pełnomocnik powódki oświadczył, że nie kwestionuje wydatków, które pozwana poniosła w związku z leczeniem, chorobą i w związku z pogrzebem spadkodawcy. Powódka przyznała zatem fakty podnoszone w tym zakresie przez pozwaną. Zgodnie zatem z art. 229 kpc, fakty te nie wymagały dowodu, skoro wysokość poniesionych przez pozwaną kosztów z tytułu opieki i pogrzebu nie budziły wątpliwości. W szczególności wysokość tych kosztów jest wiarygodna w świetle zasad doświadczenia życiowego.

W tym stanie rzeczy w pełni należy podzielić dokonaną przez Sąd I instancji ocenę prawną, w tym w części dotyczącej wyliczonej kwoty zachowku.

Nie może odnieść także skutku zarzut naruszenia art. 113 ust.4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Art. 113 cyt. ustawy dotyczy rozliczenia kosztów sądowych, w tym uprawnia sądu do obciążenia strony obowiązkiem pokrycia tych kosztów. Zgodnie natomiast z ust.4 tego przepisu, w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może odstąpić od przewidzianego, wcześniejszymi ustępami, obciążenia kosztami.

W niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające takie odstąpienie, jeżeli zważyć, że na rzecz powódki zasądzono tytułem zachowku kwotę wynoszącą ponad 50 tys. złotych, z czego przeważająca część tej kwoty została już powódce wypłacona. Nie sposób zatem twierdzić, że sytuacja majątkowa i rodzinna powódki stanowi szczególny przypadek, uzasadniający zwolnienie jej od obowiązku poniesienia kosztów sądowych przez nią wywołanych. Wskazać także należy, że łączna kwota tych kosztów odpowiada nieznacznemu procentowi zasądzonego na rzecz W. W. świadczenia..

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 kpc, orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc), a na zasądzoną kwotę składa się opłata od wynagrodzenia pełnomocnika zawodowego, wyliczona zgodnie z § 6 pkt 1 w zw. z § 13 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm).

SSA Paweł Rygiel SSA Andrzej Struzik SSA Hanna Nowicka de Poraj